

Postupak uzimanja srednjeg mlaza urina (mokraće)

Upute pacijentima

Bakteriološka pretraga mokraće (urinokultura) je kultiviranje bakterija iz mokraće (urina) sa ciljem otkrivanja i identifikacije bakterija koje mogu biti uzrok upale mokraćnih putova.

Normalna mokraća je sterilna (bez mikroorganizama) i kod žena i kod muškaraca.

Neki put se u urinu mogu naći bakterije koje se normalno nalaze u donjoj trećini mokraćne cijevi, a može biti i zagađena crijevnim bakterijama koje se nalaze na koži, u okolini rodnice i čmara. U takovim slučajevima potrebno je ponoviti pretragu.

Kako se pripremiti?

Da bi se smanjila mogućnost zagađenja mokraće potrebno je pridržavati se slijedećih uputa:

1. Uvijek upotrijebiti posudicu sa oznakom STERILNO
2. Kod otvaranja posudice paziti da se ne dodirne unutarnji dio poklopca ili posudice.
3. Prije davanja mokraće oprati ruke sapunom i vodom, zatim oprati spolovilo prema uputama u nastavku.
4. Dati prvu jutarnju mokraću, a to je mokraća koja je bila u mjehuru najmanje 3 - 4 sata.
5. Izmokriti prvi mlaz mokraće u toalet, a srednji mlaz u posudicu.
6. Mokraću što prije predati u laboratorij.
7. U slučaju da se mokraća ne može odmah odnijeti u laboratorij treba je staviti u hladnjak.
8. U slučaju da bilo koja stavka nije provedena iz bilo kojega razloga kao što je opisano, treba obavijestiti svojeg liječnika. Kod krvarenja ili iscjetka iz rodnice treba staviti tampon u rodnicu prije postupka uzimanja mokraće.

U mokraći se određuje prisutnost bijelih krvnih tjelešaca (leukocita) metodom leukocitne esteraze (urinska trakica). Njihova prisutnost u broju više od 15 znači upalnu promjenu u mokraćnim putovima, a ovisno o broju rezultat se izražava kao +, ++ ili +++.

Laboratorijski postupak određivanja bakterija u urinu

U laboratoriju se mokraća u određenoj količini kultivira na bakteriološkim hranilištima.

Nakon inkubacije od 24 sata određuje se broj bakterija u 1 ml mokraće.

U slučaju da nisu nađene bakterije i nema bijelih krvnih tjelešaca izdaje se nalaz STERILNO.

U slučaju da su porasle bakterije i leukocita iz kulture bakterija rade se testovi osjetljivosti i testovi identifikacije bakterija, a nalaz se u tom slučaju izdaje za 48 sati.

U slučaju da se nađu dvije ili više vrsti bakterija obrada se produžuje za još 24 sata.

U nekom slučajevima potrebni su i dodatni testovi tako da su neki nalazi gotovi tek za 4-5 dana.

Ponekad se radi utvrđivanja stvarnog broja i vrste bakterija treba ponoviti pretraga.

Što utječe na rezultate?

Uzimanje bilo kojeg antibiotika može dati lažno negativni rezultat.
Velika količina uzetog C vitamina također može dati lažno negativni rezultat.
Mokrenje neposredno prije davanja uzorka daje lažno negativni rezultat.
Stajanje mokraće duže od dva sata na sobnoj temperaturi može dati već broj bakterija od stvarnog.
Nepridržavanje pravila srednjeg mlaza može dati bilo lažno pozitivne ili lažno negativne rezultate.

Postupak uzimanja mokraće kod žena:

Odmah nakon ustajanja treba oprati ruke sapunom i vodom.
Prstima jedne ruke raširiti velike usne spolovila .
Isprati vanjsko spolovilo vodom.
Osušiti čistom papirnatim ručnikom od sprijeda prema natrag.
Izvaditi sterilnu posudicu (dobije u ambulanti od svojeg liječnika) iz vrećice, otvoriti je pazeći da se ne dotakne unutarnji dio poklopca i posudice.
Čistim prstima razdvojiti velike usne spolovila i izmokriti prvi mlaz u WC školjku , a zatim srednji mlaz izmokriti u posudicu ne prekidajući mlaz oko 50 ml(½ dcl).
Posudicu odmah čvrsto zatvoriti.

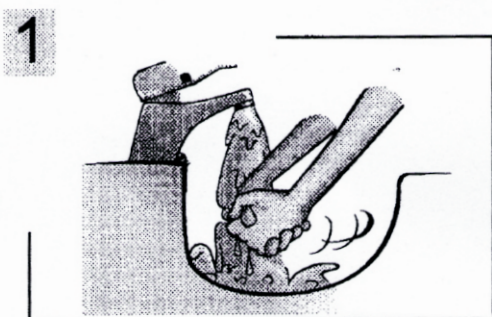
Postupak uzimanja mokraće kod muškaraca:

Odmah nakon ustajanja treba oprati ruke vodom i sapunom .
Kožica na glaviću penisa povuče se prema natrag
Glavić penisa oprati vodom.
Posušiti čistim suhim papirnatim ručnikom.
Izvaditi sterilnu posudicu (dobije se u ambulanti od svojeg liječnika) iz vrećice ,otvoriti je pazeći da se ne dodirne unutarnja strana poklopca i posudice. Povuci kožicu prema gore i izmokriti prvi mlaz u WC školjku, a zatim srednji mlaz izmokriti u posudicu ne prekidajući mlaz oko 50 ml (½ dcl).
Posudicu odmah čvrsto zatvoriti.

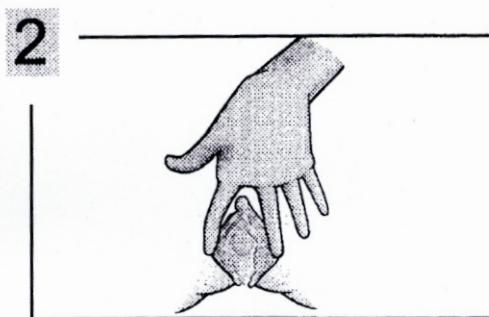
Posudicu sa mokraćom treba što prije odnijeti u svoju ambulantu ili mikrobiološki laboratorij.
Ukoliko nije moguće u roku od 2 sata odnijeti mokraću u laboratorij posudica se mora staviti u hladnjak na +4 o C gdje može biti do 24 sata.

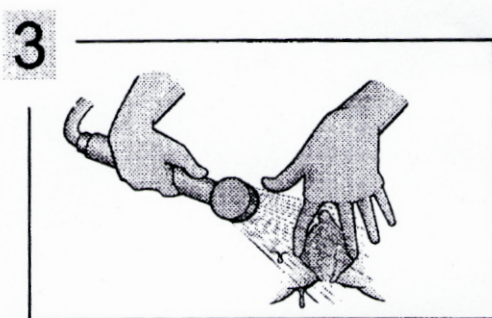
Postupak uzimanja srednjeg mlaza urina (mokraće) za mikrobiološku pretragu (žene)

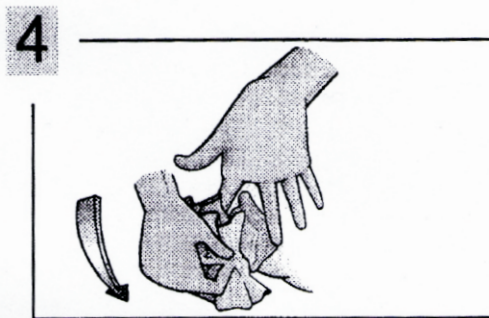
1 Oprati ruke.

2 Raširiti prstima velike usne spolovila.

3 Isprati vanjsko spolovilo vodom.

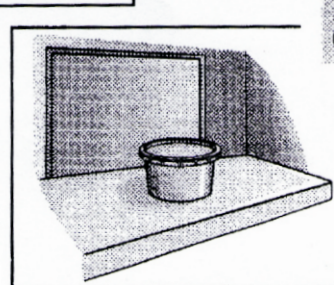
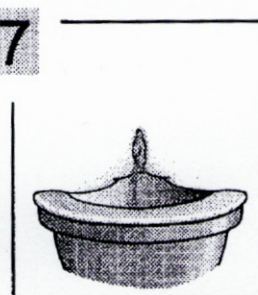
4 Osušiti papirnatim ručnikom spolovilo povlačeći od naprijed prema otraga.

5 Ispustiti prvi mlaz urina u toalet.

6 U sterilnu posudicu izmokriti otprilike 1/2 dcl. urina ne prekidajući tijekom mlaza. Ne doticati rukom unutrašnjost posudice.

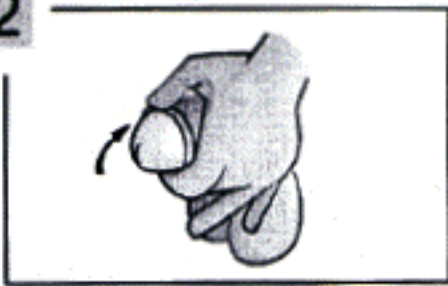

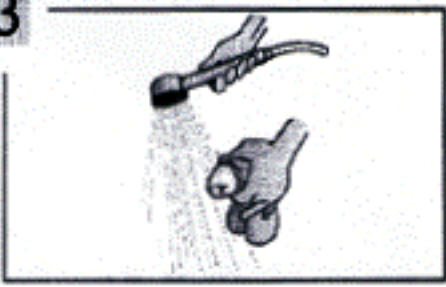
7 Ispustiti drugi mlaz urina u toalet.
8 Predati uzorak s uputnicom na prijemni pult.

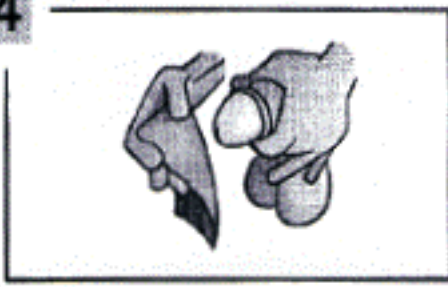

Postupak uzimanja srednjeg mlaza urina (mokraće) za mikrobiološku pretragu (muškarci)

-

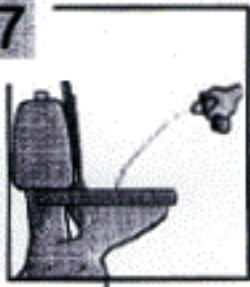
1 Oprati ruke.
-

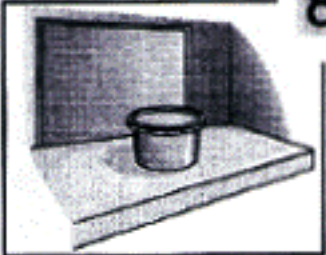
2 Povući kožni nabor prema gore.
-

3 Oprati glavić penisa vodom.
-

4 Osušiti papirnatim ručnikom.
-

5 Ispustiti prvi mlaz urina u toalet.
-

6 U sterilnu posudicu izmokriti otprilike 1/2 dcl. urina ne prekidajući tijekom mlaza. Ne doticati rukom unutrašnjost posudice.
-

7 Predati uzorak s uputnicom na prijemni pult.
-

8